

Noman Mubashir aksepterer merkelappen svart nordmann. - Men jeg synes nok at "farget nordmann" klinger bedre for meg, sier han. (Foto: CARL MARTIN NORDBY)

Noman ikke nordmann?

Hva skal vi kalle menneskene i Norge med en annen hudfarge enn den hvite? Organisasjonen mot offentlig diskriminering (OMOD) synes "svarte nordmenn" passer best.

(Først publisert: 04.11.06 Oppdatert: 04.11.06 kl. 00:01)

[PER KRISTIAN BJØRKENG](#)

- Det er ikke farlig å si at jeg er svart. Jeg ser meg i speilet hver dag, og der ser jeg det, sier skuespiller Asta Busingye Lydersen. (Foto: ROLF ØHMAN)

- Det som gjør en nordmann til en nordmann, er jo ikke hudfargen. Det er det etniske. Og det etniske kan være det samme for en svart og en hvit nordmann, mener Akhenaton Oddvar de Leon. (Foto: INGAR STORFJELL)

"Innvandrere" blir feil. "Annengenerasjons innvandrere" enda mindre passende. "Neger" har vi allerede forlatt, og det dekker bare endel av dem. Men hva skal vi kalle den gruppen mennesker som bor i og har tilhørighet til Norge, men som har en mørkere hudfarge enn den tradisjonelle lyse? Disse menneskene er svært forskjellige, men likevel har de det til felles at de kan oppleve seg som en minoritet. De *kan* oppleve diskriminering. Organisasjonen mot offentlig diskriminering (OMOD) fungerer som offentlig høringsinstans i diskriminerings spørsmål, og mener å ha en løsning:

- Ifølge Språkrådet kan jeg aldri bli etnisk nordmann. Men vi er jo de nye vikingene. Kall meg gjerne svart viking! Mange mener at vi skal bli så norske som mulig, men så får vi beskjed om ikke å kalle oss nordmenn. Det er ikke spesielt inkluderende, sier leder Akhenaton Al-Madi Oddvar de Leon.

Debatten startet forrige helg i Ny Tid, da Språkrådet gikk inn for å bruke begrepet "etniske nordmenn" om folk som for noen tiår tilbake bare kunne kalles nordmenn. For de Leon blir begrepet feil, og ekskluderende. For ham er nordmenn alle som har tilknytning til Norge. Han ser to hoved-undergrupper av nordmenn: Svarte og hvite. Det er ikke uten grunn at den siste rapporten fra organisasjonen heter "Ung, svart og norsk".

Kongen dansk.

- Fra begrepet etnisk nordmann, om en person som er hvit og har familiebakgrunn fra Norge, vil vi jo måtte ekskludere for eksempel kongefamilien. De er jo danske! "Hvit nordmann" forteller meg mye mer. Det må dreie seg om en person med bakgrunn fra Vest-Europa eller USA, som er lys i huden, og som har sterk tilknytning til Norge. Det som gjør en nordmann til en nordmann, er jo ikke hudfargen. Det er det etniske. Og det etniske kan være det samme for en svart og en hvit nordmann, mener de Leon. En nordmann er for ham en person som har kjærlighet til Norge.

- Mange hvite nordmenn, som også skal bruke ordene, vil kanskje tenke at ordet "svart" ligger litt for langt opp til "svarting" og andre negativt ladede ord. Er ikke det et problem?

- Dersom man først skal snakke om overflaten til et menneske, kan man kun snakke om hudfargen. Hvis du er bevisst på dette, vil du forstå forskjellen på det ytre og det indre. Vet du hvorfor USA på mange måter er så vellykkede i forhold til integrering? De er alle sammen amerikanere, og så har du undergrupper som svarte amerikanere, irsk-amerikanere etc. Ifølge Språkrådet er ingen av dem amerikanere. Det er jo indianerne som er amerikanerne da, sier de Leon, som selv har norsk mor og

karibisk far.

Svart greit.

Skuespiller Asta Busingye Lydersen i teatergruppen "Queendom" ser afrikansk ut, men er født i Skottland og oppvokst i Norge, Kenya og Uganda med norsk mor og ugandisk far. Hun føler at begrepet "svart nordmann" godt kan brukes om henne.

- Jeg har ikke noe behov for å kalle meg "etnisk nordmann". Jeg synes svart nordmann er helt greit, og bruker det selv i endel sammenhenger. For meg er etnisk nordmann og hvit nordmann det samme.

Hun mener etniske nordmenn ikke er spesielt flinke til å omtale sine nye landsmenn.

- Hvite nordmenn tror det beste er å ikke påpeke at folk har en annen hudfarge. Deres største skrekk er å bli kalt rasister. Men egentlig skyldes det feighet. Det er ikke farlig å si at jeg er svart. Jeg ser meg i speilet hver dag, og der ser jeg det.

- Men det er ikke sikkert at alle med en annen hudfarge enn hvit kjenner seg igjen som "svart"?

- Ingen må forsøke å påtvinge andre en betegnelse de ikke ønsker. For eksempel er "neger" ikke et godt ord. Men vi trenger et ord for å synliggjøre hva mennesker med en annen hudfarge har til felles. Dette har de lyktes med i England, hvor "black" betegner alle med en annen hudfarge, sier hun.

Men hva synes en person med pakistansk bakgrunn om å bli omtalt som "svart"? Vi spør norsk-pakistanske Noman Mubashir, kjent NRK-programleder, om hva han synes om å være svart nordmann.

- Det er helt greit, det. Men jeg synes nok at "farget nordmann" klinger bedre for meg, og det vil kunne dekke alle med en annen hudfarge enn hvit. Jeg er mest opptatt av at vi journalister i større grad bør bruke inkluderende ord, sier Mubashir. Han har ingen problemer med begrepet "etnisk nordmann" om hvite nordmenn. Selv liker han å kalle seg norsk-pakistaner - ikke nordmann.

- Jeg håper bare at våre barn kan bli kalt nordmenn uten at noen reagerer på det, sier han.

Alt innhold er [opphavsrettslig beskyttet](#). © Aftenposten.
Aftenposten arbeider etter [Vær Varsom-plakatens](#) regler for god
presseskikk.